SYLWETKI
PRELEGENTÓW

PATRONAT
INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddział w Gdańsku

Archeologia masowych zbrodni

miejsce, gdzie spotyka się historia, prawo i medycyna

10 grudnia 2026 r. · godz. 10.30 · Aula UZ, ul. Podgórna 50, Zielona Góra

ARCHEOLOG I ANTROPOLOG KULTUROWY

Dr Dawid Kobiałka

Jeden z najbardziej rozpoznawalnych polskich badaczy archeologii sądowej – w 2026 r. doceniony zarówno przez NCN, jak i jury Nagród Naukowych „Polityki”.

Adiunkt w Instytucie Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego, archeolog i antropolog kulturowy. Kieruje kilkoma projektami naukowymi z zakresu archeologii sądowej, a jego zainteresowania obejmują także archeologię współczesnych konfliktów zbrojnych. Laureat Nagrody Narodowego Centrum Nauki 2026 w obszarze nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce – przyznanej za interdyscyplinarne badania archeologiczne miejsc masowych zbrodni z okresu II wojny światowej – oraz finalista 26. edycji Nagród Naukowych „Polityki” (2026) w kategorii nauk humanistycznych.

WYSTĄPIENIE ***„Archeologia masowych zbrodni – pomiędzy nauką a prawem”***
Sesja I · 10.45–12.05

PROKURATOR IPN

Prok. Tomasz Jankowski

Prokurator, który na co dzień przekłada wyniki badań terenowych na język śledztwa – głos praktyki prawa w rozmowie o pamięci.

Naczelnik Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu Instytutu Pamięci Narodowej, Oddział w Gdańsku. Prowadzi śledztwa dotyczące masowych zbrodni z okresu II wojny światowej, w których ustalenia archeologów, antropologów i lekarzy sądowych stają się materiałem dowodowym.

WYSTĄPIENIE ***„Archeologia masowych zbrodni – pomiędzy nauką a prawem”***
Sesja I · 10.45–12.05

SPECJALISTA MEDYCYNY SĄDOWEJ

Dr n. med. Julia Sobol

Lekarz, który potrafi „przesłuchać” kość: ze śladów na szkielecie odtwarza mechanizm urazów i przebieg zdarzeń sprzed dziesięcioleci.

Specjalista medycyny sądowej, Kierownik Zakładu Medycyny Sądowej Instytutu Nauk Medycznych Uniwersytetu Zielonogórskiego i przewodnicząca Komitetu Organizacyjnego konferencji. Specjalizuje się w badaniu szczątków ludzkich, ze szczególnym uwzględnieniem analizy uszkodzeń struktur kostnych, ustalania mechanizmów i przyczyn ich powstawania oraz rekonstrukcji okoliczności poprzedzających zgon. Autorka i wykonawczyni międzynarodowych projektów badawczych, uczestniczka interdyscyplinarnych projektów archeologicznych.

WYSTĄPIENIE ***„Ciało jest świadkiem historii – możliwości medycyny sądowej w badaniach szczątków ofiar II wojny światowej”***
Sesja I · 10.45–12.05

ANTROPOLOG SĄDOWY

Dr Dorota Lorkiewicz-Muszyńska

Antropolog sądowy, której praca ma jeden cel: przywrócić ofiarom imię i tożsamość.

Adiunkt w Zakładzie Medycyny Sądowej Instytutu Nauk Medycznych Uniwersytetu Zielonogórskiego oraz w Zakładzie Medycyny Sądowej Uniwersytetu Medycznego im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu. Specjalizuje się w identyfikacji szczątków ludzkich i osób o nieustalonej tożsamości, wykorzystując techniki obrazowania medycznego i metody 3D. Prowadzi interdyscyplinarne badania szczątków z różnych okresów historycznych, uczestnicząc m.in. w projektach badawczych i pracach ekshumacyjnych dotyczących ofiar I i II wojny światowej.

WYSTĄPIENIE ***„Antropologia sądowa w identyfikacji szczątków ofiar zbrodni systemów totalitarnych”***
Sesja I · 10.45–12.05

ANTROPOLOG FIZYCZNY

Dr Joanna Rogóż

Od neolitu po XX wiek – ekspertka, która z najtrudniejszego materiału, szczątków spalonych, wydobywa wiedzę dzięki tomografii komputerowej.

Antropolog fizyczny, adiunkt w Instytucie Archeologii Uniwersytetu Rzeszowskiego, obecnie stypendystka Fundacji Alexandra von Humboldta w GWZO w Lipsku (Niemcy). Bada ludzkie szczątki kostne od neolitu po współczesność, ze szczególnym uwzględnieniem szczątków spalonych, patologii układu kostnego oraz zastosowania tomografii komputerowej w badaniach pochówków ciałopalnych. Uczestniczy w interdyscyplinarnych projektach archeologicznych i pracach badawczo-ekshumacyjnych dotyczących ofiar I i II wojny światowej.

WYSTĄPIENIE ***„Ludzkie szczątki jako świadectwo masowej śmierci”***
Sesja I · 10.45–12.05

HISTORYCZNE ZDJĘCIA LOTNICZE

Marek Michalski

Detektyw archiwalnych zdjęć lotniczych – z fotografii sprzed 80 lat odczytuje ślady, których nie widać już w terenie.

Absolwent Politechniki Śląskiej oraz studiów podyplomowych w Wojskowej Akademii Technicznej, prezes Fundacji Nauka Pamięć i Edukacja. Specjalizuje się w pozyskiwaniu i interpretacji historycznych zdjęć lotniczych oraz w nowoczesnych metodach analizy danych przestrzennych w badaniach miejsc związanych z tragicznymi wydarzeniami XX wieku. Uczestnik licznych interdyscyplinarnych projektów realizowanych we współpracy z uczelniami, muzeami i samorządami.

WYSTĄPIENIE ***„Historyczne zdjęcia lotnicze nad obszarami o tragicznej przeszłości”***
Sesja II · 12.20–13.40

GEOMATYK, EKSPERT GIS

Adam Lokś

Drony, LiDAR i GIS w praktyce – pokaże, dlaczego do badania miejsc pamięci „Google Maps nie wystarczy”.

Specjalista w zakresie geomatyki i systemów informacji geograficznej (GIS). Wykorzystuje nowoczesne technologie geoprzestrzenne w projektach archeologicznych, w zarządzaniu środowiskiem przyrodniczym i przy inwestycjach liniowych. Prowadzi autorskie szkolenia z systemów GIS, zwłaszcza QGIS, i aktywnie promuje wolne i otwarte oprogramowanie w nauce i praktyce.

WYSTĄPIENIE ***„Google Maps nie wystarczy. Drony, LiDAR i GIS w badaniach archeologicznych Miejsca Pamięci Narodowej w Łambinowicach”***
Sesja II · 12.20–13.40

ARCHEOLOG, DOKUMENTACJA 3D

Jakub Stępnik

Cyfrowy dokumentalista miejsc zbrodni: modele 3D i bazy danych zamienia w precyzyjny zapis przeszłości.

Archeolog, doktorant na Wydziale Archeologii Uniwersytetu Warszawskiego. Łączy trójwymiarowe analizy przestrzenne i cyfrowe bazy danych w dokumentowaniu i interpretacji wyników badań – od wczesnośredniowiecznych pochówków ciałopalnych po miejsca zbrodni z okresu II wojny światowej. Specjalizuje się w dokumentacji 3D i rekonstrukcji cyfrowej w archeologii sądowej; obecnie uczestniczy w badaniach nad zacieraniem śladów zbrodni nazistowskich w ramach „Aktion 1005”.

WYSTĄPIENIE ***„Rola dokumentacji archeologicznej w badaniach miejsc zbrodni masowych”***
Sesja II · 12.20–13.40

ARCHEOLOG SĄDOWY

Michał Czarnik

Ponad dekada w terenie – archeolog sądowy i biegły, który zna miejsca zbrodni nie z książek, lecz z wykopu.

Archeolog i archeolog sądowy, doktorant Uniwersytetu Rzeszowskiego, pracownik Instytutu Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego w projekcie „Archeologia Aktion 1005”. Od 2015 r. uczestniczy w pracach badawczych i ekshumacyjnych, współpracując m.in. z IPN, prokuraturą i samorządami, także jako biegły sądowy. Uczestnik projektu „Archeologia Zbrodni Pomorskiej 1939” i badań w Miejscu Pamięci Narodowej w Łambinowicach; od 2023 r. prowadzi badania na Górze Śmierci w Paszczynie. Interesuje się ochroną grobów i cmentarzy wojennych oraz nowoczesnymi metodami dokumentacji i analiz przestrzennych, w tym GIS.

WYSTĄPIENIE ***„Rola dokumentacji archeologicznej w badaniach miejsc zbrodni masowych”***
Sesja II · 12.20–13.40

ARCHEOLOG, BADACZ DZIEDZICTWA

Dr hab. Michał Pawleta, prof. UAM

> *Pyta o to, co dzieje się z „trudnym dziedzictwem" po zakończeniu badań – i co znaczy ono dla nas dzisiaj.*

Archeolog, profesor Wydziału Archeologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Zajmuje się społecznymi aspektami archeologii, współczesnym funkcjonowaniem przeszłości oraz relacjami między dziedzictwem kulturowym a społeczeństwem. Specjalizuje się w wartościowaniu, ochronie i zarządzaniu dziedzictwem archeologicznym, zwłaszcza miejscami trudnej pamięci. Autor licznych publikacji, w tym monografii „Przeszłość we współczesności" (2016), redaktor prac zbiorowych i serii „Horyzonty współczesnej archeologii".

WYSTĄPIENIE ***„Etnografia zbrodni: społeczne i środowiskowe otoczenie masowych grobów"***
Sesja II · 12.20–13.40

ETNOGRAF I ANTROPOLOG

Dr Mikołaj Smykowski

> *Etnograf, który słucha świadków historii i czyta krajobraz – od Chełmna nad Nerem po Wilczy Szaniec.*

Etnograf i antropolog, adiunkt w Instytucie Antropologii i Etnologii UAM. W latach 2012–2019 badał krajobraz pozagładowy w Chełmnie nad Nerem. Obecnie zajmuje się deterioracją obiektów związanych z przemocą II wojny światowej w perspektywie etnografii wielogatunkowej i krytycznych studiów nad dziedzictwem (Jezioro Rusałka w Poznaniu, Wilczy Szaniec). W projektach „Archeologia Zbrodni Pomorskiej 1939" i „Archeologia Aktion 1005" dokumentuje narracje świadków historii dotyczące środowiska zbrodni.

WYSTĄPIENIE ***„Etnografia zbrodni: społeczne i środowiskowe otoczenie masowych grobów"***
Sesja II · 12.20–13.40

13.40 – 14.40 · PANEL DYSKUSYJNY

Archeolodzy, lekarze sądowi, antropolodzy i prawnicy przy jednym stole – o tym, jak nauka pomaga przywracać pamięć i tożsamość ofiarom zbrodni.

WSTĘP WOLNY

10 grudnia 2026 r. · Aula Uniwersytetu Zielonogórskiego, ul. Podgórna 50, Zielona Góra

Aktualny program: www.cptt.uz.zgora.pl